KURJER WARSZAWSKI

D. 24. Września, PIĄTEK. ROK 1830.

№ 256.

WSPOMNIENIA. Wyrok na upornych Gdańszczan 1576.

Instytut moralnie zaniedbanych dzieci otrzymał dar znakomity. JW, Hrabia Alexan: *Bniński* Senator Kasztelan, postanowił przez całe swe życie, corocznie składać złp. 200, co nawet Jego sukcessorowie maią uzupełniać.

W dniu 21 b. m. w Kościele parafjalnym S, *Andrzeia* odbył się obrzęd ślubny W, Tomasza *Orsettego* dziedzica dóbr *Leszno* z przyległościami, z WJPanną Alexandrą *Linowską* córką ś. p. JW, Senatora Kasztelana *Linowskiego*.

W Sklepie Ubogich można nabyć różnych Książek starożytnych, oraz dzieła *Le Roa* czyli *Medycyna wyleczaiąca*, są także: *Książka Kucharska*, *Nauka Gorzelnictwa Pistorjusza*, Powieści *Jaszowskiego* 3 Tomy, *Gramatyka Polska Suchoroskiego*, *Homilie Mikiewicza* 2 Tomy, *Nauki parafjalne*, *Katechizm Korczyńskiego* 2 Tomy, *Ewangielje i Epistoły*, *Officium codzienne*, *Złoty Ołtarz*, *Skarb duszy*, i wiele innych książek za cenę pomierną.

Chorych we wszystkich Szpitalach Warszawskich iest dziś 1487.— Dzieci w Szpitalu Dzieciątka Jezus i na wsiach z funduszów tegoż Szpitala utrzymywanych iest 1306.

Przy ulicy Krochmalnej d. 20 b. m. umarła Tekla *Piasecka* przeżywszy lat 102. W końcu życia swoiego utrzymywała się z iałmużny.

(Art. nad.) — Bankier Warszawski Starozakonny *Berek Meier Horowicz*, po kilkodniowej chorobie, d. 20 b. m. żyć przestał, maiąc dopiero lat 31. Jego rzetelność, dobroczynność i piękne przymioty serca zasługuią na wspomnienie. Kilka tysięcy osób znajdowało się przy pochowaniu zwłok, przy czem ubóstwu hojną rozdano iałmużnę. S.

JPanna *Gładkowska* wkrótce przedstawi główną rolę w operze *Sroka złodziej*.

Wczoraj w Teatrze Narodowym słuchacze byli zadowoleni z dokładnego przedstawienia Opery *Turek we Włoszech*. JPanna *Wołków* przywołana.

Onegdaj w południe wprost Koszar Alexandryjskich, wyrzuciła woda z Wisły trupa płci męzkiej, na którym ciało zupełnie ogniło i z tego powodu trudno rozeznać ktoby był nieboszczyk.

Do dzisiejszego Kurjera Warsz: dołącza się Prospekt *Dziennika Damskiego*.

Dziś rano ciepła stopni 7. Wczoraj w połn: 14.

Ciągle wiele osób zapewnia że doznały zupełnego uzdrowienia używaiąc tego lata wody w *Busku*; prócz iuż wiadomych skutków tego źródła, szczególniej na choroby *skrofuliczne*, doświadczono oraz że przywraca *apetyt*.

Co raz bardziej można się przekonywać, że ziemia za *Pragą* w rozciągłości mil kilku, zdolną iest do uprawy *Winnic*. Prócz *Tarchomina* i *Kałuszyna*, jeden z Obywateli obwodu *Stanisławowskiego*, niedawno zasadziwszy rośliny winne, iuż tego lata miał kilkadziesiąt butelek wina, zbliżaiącego się smakiem do *Węgierskiego*.

Z Petersburga.— Na przedstawienie J. C. M. Cesarzewicza mianowani Kawalerami Orderów: S. *Anny* 2 klassy z Koroną Pułkownicy, Dowodcy pułków pieszych, Wileń:

Asłanowicz i Litew: *Kurosz*, Dežurny Sztabs-Officer Litew: oddzia: korpusu Mińskiego pie: pułku *Andreiew* 3, Dowódca 24 bryg: artyl: i bateryjnej roty Nr 1 *Biriulin* i Dowód: Lite: bataljonu Saperów *Obruczew* 3. S. *Anny* 2 klas: Białostockiego pieszego pułku Pułkownicy: Dowódca pułku *Czyńczyk* i *Masłowski* 1, Litew: bataljonu Saperów Podpułkow: *Tangut*; tegoż Orderu 3 klassy Kapitanowie pułków pie: Litew: *Artamanow*, Wileń: *Berkman* i *Kuźmicki*, 24 artyl: bryg: *Kiszyński*. Również na przedstawienie J. C. M. Cesarzewicza ozdobieni Orderem S. *Anny* 2 klas: Ober-Kapelan Lit: odd: korpusu Protoierej Jzydor *Konoszewicz* i 3 klas: Przełożony nad Duchowieństwem pułków gwardyjskich korpusu odwodowego, Kapelan gwardyjskiego pułku ułanów J. C. M. Cesarzewicza Jan *Kulniewicz*.

W południowej *Rossji* gwałtownie wszczęta morowa zaraza *(Cholera morbus)* wydarła życie znacznej liczbie Ludzi, a najwięcej w okolicach *Orenburga* i *Astrachanu*, w którym w ciągu 24 godzin umierało po 200 osób. Gubernator Astrachański i wielu urzędników stali się ofiarą tej choroby. Posłano znaczną liczbę Lekarzy, i przedsiewzięto wszelkie środki dla oddalenia tego nieszczęścia.

W wojsku Austrjackiem w teraźniejszych awansach, między otrzymuiącemi pensje, znajduie się Podpułkownik *Tadeusz Chmieliński* z pułku 3 Ułanów, z stopniem Pułkownika.

W Cyrkule *Brzeżańskim* w Państwie *Bursztyńskiem* we wsi Tenstnik, na pastwisku blisko *Dniestru* leżącem, wykopano d. 30 Lipca r. b. kieł *Mammota* długości 2 i pół, szerokości pół łokcia. Jest on wprawdzie przez siłę czasu mocno uszkodzony, lecz każdy znawca łatwo dostrzeże, że iest kłem Mammota. Kość ieszcze zupełnie natury swej nieodmieniła i w ogniu wydaie właściwy sobie zapach; z wierzchu zaś powleczony iest massą wapnistą, która gdy odstaie, kość daie się widzieć. Kieł ten iest złożony w zbiorze mineralogicznym JW. Hr. Jgn: *Skarbka* w *Bursztynie*.

Cesarz *Austrjacki* syna swego Następce tronu ozdobił wielkim Krzyżem Królewskiego orderu węgierskiego S. *Stefana*. Koronacja tegoż Arcy-Xcia iako Króla Węgierskiego odbyć się ma z największą okazałością. Posłowie Cesarsko-Rossyjski (Hrabia *Orłow*) i Pruski, maią być obecni.— W *Dreznie* wrócono spokojność, Lud tameczny cieszy się że Król mianował swoim współrceientem Xcia *Fryderyka Augusta*.— Minister saski *Einzidel* prosił o uwolnienie od służby, w miejsce iego mianowany został Pan *Lindenau*.— W *Akwizgranie* przyięto z największym zapałem Królewicza Pruskiego *Wilhelma*, dla którego tameczna władza miejscowa dała świetny obiad, w czasie którego spełniono toasty za zdrowie N. Króla *Pruskiego*, poczym muzyka grała ulubiony śpiew narodowy „*Pokój tobie w zwycięzkim wieńcu*.“ Królewicz powstał w czasie tego śpiewu a wszyscy obecni z zapałem śpiewali. — Były Wice - Prezydent Kolumbji Jenerał *Santander* zwiedzi Włochy a potem wróci do Paryża, gdzie zostawił swoią rodzinę.— Xiąże *Talejrand* iako Ambasador francuzki iuż wyiechał z *Paryża* do *Londynu*, iego zlecenie ma być bardzo ważne. Dzienniki Paryzkie chwalą go i ganią.— Znowu zapewniaią że Wice Król *Egiptu* nieumarł. Pogrzeb iego córki był bardzo okazały, Wice Król szedł za zwłokami aż do miejsca gdzie zostały pochowane, poczym pogrążony w smutku wrócił do swego pałacu.— Kilku znakomitych officerów francuzkich przybyło do *Egiptu* dla wejścia w służbę Wice Króla, co iednak z trudnością nastąpi, gdyż ten Basza ma teraz wie-

lu zdatnych officerów arabskich w swoiem wojsku.— W *Grecji* a szczególniej w *Morei* wojsko zostaie w porządku; kilka oddziałów udać się ma do *Aten* dla dania posiłku korpusowi który iuž się udał do tej prowincji dla zmuszenia Turków do oddalenia się z miasta i z twierdzy.—Kilku badaczy natury przypłynęło z *Egiptu* do *Tryestu*, między niemi znajduie się Anglik *Jmdeson*.— W *Lisbonie* dotąd trwa niespokojność, równie i w prowincjach Portugalskich.— W *Hiszpanji* ma niezawodnie nastąpić zmiana Ministrów.—W *Klingstonie* zapadło się niedawno sklepienie tamecznego Kościoła, w czasie gdy Lud zaczął się zbierać na Nabożeństwo. Zakrystjan i kilku męžczyzn postradało życie; 4 kobiet które szczęściem stanęły pod ubocznym chórem, ocaliły przezto życie.—Nad brzegiem *Sycylji* od strony północnej, rozbiły się niedawno 2 okręty kupieckie; iedynaczka córka iednego z kupców Neapolitańskich, chcąc odwiedzić swoią ciotkę w *Palermo*, znajduiąc się na iednym z tych okrętów z stryiem swoim który iej towarzyszył w podróży, utraciła życie.— W *Tulonie* odebrano wiadomość z *Algieru*, že w wojsku francuzkiem nie zaszły znaczne wypadki, lecz Beduini ciągle napadaią na małe oddziały tegoż wojska, przezco zawsze francuzi czuwać są zmuszeni.— We wsi *Karino* w Xięstwie *Toskańskiem* wściekł się Ogier, a wydobywszy się z stajni skaleczył i pokąsał 16 ludzi; przez 2 godziny nikt go niebył w stanie pokonać, nakonice 12 letni chłopczyna porwawszy fuzję stanął w bramie, a gdy koń pędem zbliżał się ku niemu, chłopiec go zastrzelił.

Niektóre gazety *Lodyńskie* wymieniaią smutne skutki wynikaiące z zaburzeń we Francji, donoszą že wzrasta niezgoda między Officerami wojska Francuz: przyzwyczaionemi do urządzeń które teraz zmienionemi zostały. Lud tak w stolicy iakoteż w wielu miastach szuka nieprawej korzyści w rozterkach. Są liczni stronnicy dawnego Króla, a gdyby iakie možne mocarstwo Europej: niechciało uznać nowego rządu Francuzkiego, ten wypadek powiększył by wzburzenie Ludu. W południowej Francji powiększa się niespokojność. Handel przerwany, robotnicy próžnuią! — W *Barcelonie* (w Hiszpanji) było zaburzenie którego skutki mogą być szkodliwe dla tej prowincji, większa część tamecznych fabrykantów zamknęli swoie warsztaty, a bogaci kupcy chowaią swe kapitały zamiast užyć ich w handlu, który zupełnie ustaie. Robotnicy są bez sposobu do życia, przeto powiększa się rozpacz, zwłaszcza že im głód dokucza i prawie większa część znajduie się bez przytułku. Francuz nazwiskiem *Bonesu* przybywszy do *Barcelony* odebrał rozkaz od Policji, wciągu 24 godzin opuścić to miasto, gdyž inaczej zostanie uwięziony.

Państwo uczonych.— Lubo dotychczas utrzymywano, iž państwo to, iest *Rzeczapospolitą*, wszakže więcej iak pewna, iž dzieli się na wiele części. Każda gałąź literatury ma władcę po którym gdy schodzi z tronu inny następuie; w tem tylko różni się od państw światowych, iž częstokroć dawno zmarły rządca ieszcze panuie w krain swoim. Zważmy tylko iak długo po zgonie swoim *Aristoteles*, tudzież *Wolf*, *Lejbnitz*, *Kant*, byli prawodawcami filozofji. Prócz tych dumnych samowładców w naukach, dumniejszych i nieugiętszych częstokroć nad wszystkich Królów ziemi, iest ieszcze wiele magnatów i možnych którzy władaią poiedyńczemi prowincjami. Czytelnicy są poddanymi; księgarze ieneralnymi dzierżawcami podatków i dochodów państwa, krytyczne dziénniki, sądami. Autorowie są wojskiem, znaczni są naczelnikami, pomniej-

si szeregowymi lub podofficerami; a zjawiaiący się ienjusze rokoszanami. Bronią tej armji iest pióro i kałamarz, miejscem bitew papier. Lecz nielitośniej iak prawdziwy żołnierz, obchodzi się woiownik literacki ze swym przeciwnikiem; gdyż ów stara się nieprzyiaciela od razu trupem położyć, ten zaś przez dowcipkowanie, złośliwość i żarty, zwolna go na śmierć katuie. Jak w kraiach światowych równie i tutaj nie ieden bez zasług do najwyższych dochodzi honorów. J tutaj potrzebna iest protekcja, związki, wstawienia się; nie ieden tu nawet bywa uszlachconym nie dla zasług ale przez intrygę. Armja literacka iak każda inna, ma także swych tamborów i trębaczy, słyszeć się oni daią w dzieńnikach i doniesieniach literackich. — (z Bi: Lwo:)

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Redel Jenerał, Esakow Jenerał, Lewiński Biskup, Żebrowski Jgnacy Oby:, Głucki Franciszek, Rybek Jan Oby:, Wyszomirski Andrzej Oby: 500 *Podwal*, Czychowski Adolf Oby:, Małowiejski Konstanty Kommissarz 476 *Nowo-Senatorska*, Dębiński Jan Oby:, 414 *Krak: Przed:*, Małachowscy Gustaw i Henryk Hra: 459 *Senatorska*, Bobrowicz Jan Oby: 566 *Długa*, Czapski Franci:, Załuski Jenerał 603 *Bielańska*, Kruszewski Poseł 570 *Długa*, Tabęcki Radca Stanu 739 *Rymarska*, Tymowski Radca Stanu 405 *Krak: Przed:*, Podbielski Antoni 978 *Gnojna*.

DONIESIENIA.

Rodzicom troskliwym o prowadzenie moralne i najścisłejszy dozor domowy i t. d. swoich Dzieci, czyni się wiadomo, że na Pensji której zamiar przy końcu Wakacji był ogłoszonym, są ieszcze dwa miejsca do zaięcia. Rodzice chcący z tego korzystać mogą dalszą zasiągnąć wiadomość przy ulicy Sto Krzyzkiej Nr 1341.

Wincenty Pawłowicz zagubiwszy KSIĄŻKĘ SŁUŻBOWĄ, uprasza znalazcy o oddanie takowej do Urzędu M. M. S. Warszawy gdyż Urząd uznał za nieważną.

Uczeń Uniwersytetu Królewsko Aleksandryjskiego życzy sobie przyiąć obowiązki NAUCZYCIELA domowego, lub dawania Lekcyj prywatnych bąć w szczególnych przedmiotach, bąć we wszystkich które są wykładane w Szkołach, życzący niego zostawi Adres w Kantorze Loterji Kraiowej u M: Löwenglik przy ulicy Senatorskiej.

SZAFKA mahoniowa graiąca, z piękną muzyką jest do sprzedania. Wiadomość w Drukarni Kurjera Warszawskiego.

☞ BILLARD z potrzebnemi do tego rekwizytami iest do sprzedania lub wynaięcia za pomierną cenę, wiadomość w Starem Mieście pod Nr 57 na dole.

Osoba płci żeńskiej przybywszy z zagranicy, posiadaiąca różne ięzyki, Muzykę, Rysunki i inne wiadomości naukowe, niemniej roboty ręczne, ma zamiar w tych przedmiotach udzielać LEKCJE Pannom, lub takowe przyiąć na edukacją, wreszcie być Nauczycielką. Przyjmuie także do robienia Obrazy olejne, lub rysunkowe. Mieszka przy ulicy Piwnej Nr 30 na 3m piętrze.

Podpisanemu wysiadaiącemu przy Wolskich Rogatkach wypadła SZKATUŁKA z różnemi Wyrokami i Aktami Processowemi. Uprasza aby znalazca pomienioną Szkatułkę i Akta różne w tejże będące W. Wilkoszewskiemu Mecenasowi przy ulicy Rynek Nowego Miasta pod Nr 324 zamieszkałemu za przyzwoitem wynagrodzeniem odesłać.

Stanisław Stokowski.

☞ XAWERY PATKIEWICZ Fryzjer, który dotąd ciągle zaszczycany był względami łaskawej Publiczności, przenosi swoie mieszkanie, od następuiącego S. Michała, pod Nr 557 do Pałacu Podkańskich zwanym, przy ulicy Długiej. Ma przytem dokładny ASSORTYMENT WŁOSOW, które urządza podług najświeższej mody Paryzkiej i spodziewa się że łaskawa Publiczność iak dotąd, tak i nadal ufności i względów swoich mu nie odmówi. Znajduie się w iego Magazynie WARKOCZ RZADKIEJ PIĘKNOSCI 3 łokcie bez ćwierci, długi, koloru szatyn.

W dniu 17 b. m. zgubiono PULJARES, w którym znajdowały się Pieniądze w Papierach, Konotatki i Los z 1ej i 2ej klassy, Nr 2877. Kto takowy znalazł, niech raczy za nagrodą oddać do Drukarni Kurjera Warsz.

O zabłąkanym wczoraj WIEPRZAKU, dowiedzieć się można w Drukarni Kurjera Warszawskiego.

TEATR NARODOWY. Jutro na żądanie 17 raz Opera *Malarz*. (W Teatrze Rozmaitości. Dziś 2ch *Mężów* i *Werter* zamiast *Figlackiego* i *Pierwsza miłość*, dla słabości JPana *Szymanowskiego*.